

Datum
2020-04-21
Adress
Baltzarsgatan 31
205 80 Malmö

Diarienummer
KN-2020-807

Yttrande

Till
Region Skånes
kulturnämnd

Remiss från Region Skåne: Regional kulturplan för Skåne 2021-2024. Svarsdatum 26 april 2020.

2019-POLL000112

Sammanfattning

Malmö stads kulturnämnd anser att de i remissversion Regional kulturplan 2021-2024 angivna utgångspunkterna och utvecklingsområden samt metoderna är bra och tydliga samt välformulerade. Malmö stads kulturnämnd är dock tveksam till dokumentet som planeringsverktyg då prioriteringarna är svåra att identifiera då det anges många insatser och då på ett relativt ytligt plan. Eftersom den regionala kulturplanen föreslås omfatta hela det regionala kulturpolitiska uppdraget vill Malmö stads kulturnämnd påpeka att skatteväxlingsavtalet mellan Region Skåne och Malmö stad inte ska ses som en del i detta, varför det ska särredovisas som skatteväxlingsavtal och inte som ett regionalt bidrag. Malmö stads kulturnämnd menar att kommunens kontakt med den statliga nivån har minskats genom kultursamverkansmodellen, vilket är olyckligt. Istället bör stat, region och kommun mötas för gemensamt kunskapsutbyte och gemensamma satsningar.

Yttrande

Synpunkter övergripande

Malmö stads kulturnämnd anser att utgångspunkterna och utvecklingsområdena samt metoderna i den regionala kulturplanen är bra och tydliga. Det är också en tydlig och lättförståelig graf på sidan 6.

Malmö stads kulturnämnd ställer sig tveksam till dokumentet som planeringsverktyg då prioriteringarna är svåra att identifiera då det anges många insatser under respektive utvecklingsområde, och på ett relativt ytligt plan. Statliga satsningar som ett statligt museum till Skåne, en nationalscen för dans, och värnandet av Skånes symfoniorkestrar hade varit positiva tydliga prioriteringar riktade till staten. Malmö stads kulturnämnd saknar även kommunernas behov av förstärkningar, t ex ett nytt konstmuseum i Malmö.

Vidare upplever Malmö stads kulturnämnd sedan kultursamverkansmodellens genomförande att kontakten och dialogen med den statliga nivån är avskuren. Tidigare möttes stat, region och kommun för gemensamt kunskapsutbyte och i vissa fall satsningar, nu gör sig den regionala nivån till tolk för den kommunala nivån. Mot bakgrund av att kommunen känner verksamheterna bäst uppstår ett kunskapsbortfall som i värsta fall leder till bristande insikt och utveckling. Den strategiska dialogen mellan regionen och kommunen, i detta fall Malmö stads kulturnämnd, bör istället fördjupas för att i samverkan utarbeta en långsiktig utvecklingsstrategi.

Region Skånes kulturnämnd lyfter in hela det regionala kulturpolitiska uppdraget, inte endast utifrån hur de statliga medlen fördelas, in i den regionala kulturplanen. Med detta menar man att det är utvecklingsambitionerna som är det viktiga, inte var pengarna kommer ifrån. För Malmö stads del innebär detta att den del som är skatteväxling mellan kommunen och Region Skåne i olika sammanställningar, dock inte själva den regionala kulturplanen, redovisas som ett regionalt bidrag, vilket inte är korrekt och tyvärr ibland blir en källa till missförstånd – inte minst i dialogen med andra skånska kommuner. Malmö stads kulturnämnd vill därför att skatteväxlingsmedlen tydligt särredovisas, något som påpekats vid upprepade tillfällen.

Malmö stads kulturnämnd saknar en beskrivning av Skånes geografi, där Malmö utgör en viktig kulturell motor för regionen. Skånes struktur skiljer sig från andra regioner genom sin mångfald av städer, och det är bra att påminnas om detta – inte minst på den statliga nivån. Vidare är det viktigt att kulturpolitiken inte får slagsida mot geografisk balanspolitik, och undvika att bygga in en spänning mellan stad och landsbygd, utan istället uppmuntra till samspel. Styrkor och klusterbildningar behöver stärkas för att vara en positiv kraft i regionen. Staden har sina utmaningar, landsbygden kanske delvis andra – precis som styrkor.

Vidare ställer sig Malmö stads kulturnämnd tydligt bakom formuleringen under rubriken Kulturens egenvärde ”Att slå vakt om konstens frihet och kulturskaparnas självständighet är därför en förutsättning för kulturens utveckling. Den politiska nivån beslutar om mål, riktlinjer och ekonomiska ramar med kulturens innehåll och bedömningar av det överläts till sakkunniga.”

Malmö stads kulturnämnd håller med och ser det som självklart att kulturen, med bibehållet egenvärde, bidrar till demokratiutveckling och att den ska samspela med andra politikområden för inkludering, tillväxt och utveckling.

Under respektive utvecklingsområde finns ett antal punkter med rubriken ”Region Skåne vill”. Malmö stads kulturnämnd menar att eftersom den regionala kulturplanen avser Skåne, bör även denna rubrik följa detta och därmed omformuleras till ”Skåne vill” då den avser en gemensam ambition i regionen. Det kan också tyckas att antalet punkter är många, vilket minskar läsbarheten och tydligheten av vad som anses vara prioriterat.

Synpunkter på utvecklingsområdena

3.1 Delaktighet och medskapande föreslås byta plats med *3.2 Konstnärligt skapande* för att slå fast att kultur är utgångspunkten för den regionala kulturplanen.

3.3 Kulturens rum och platser Malmö stads kulturnämnd anser att texten är bra men saknar en breddning av begreppet mötesplatser t ex där barn och unga skapar och definierar innehållet, inte endast medskapar eller tar del av upplevelser. Vidare saknas kulturarvets och museernas betydelse i punkterna, liksom bibliotekens.

3.4 Barns och ungas rätt till kultur Malmö stads kulturnämnd anser att behovet av kultur på barns fritid ska tydliggöras än mer, då det är den största delen av ett barns tid och där förutsättningarna för olika barn skiljer sig mycket åt. Malmö stads kulturnämnd saknar en beskrivning av rollfördelningen mellan stat, region och kommun avseende barns rätt till kultur.

3.5 Digital utveckling. Malmö stads kulturnämnd håller med om vikten av den digitala utvecklingen inom kulturområdet, men vill dock ändå betona värdet av det fysiska mötet. Ytterligare kraft behöver även läggas på att öka den fysiska tillgängligheten

Synpunkter på verksamhetsområdena

Under verksamhetsområdet *5.2 Folkbildning* ser Malmö stads kulturnämnd gärna att dess roll för att sänka trösklar och många gånger utgöra det första mötet med kultur för de som vi har svårt att nå, synliggörs i texten.

Malmö stads kulturnämnd ifrågasätter om *5.5 Gestaltad livsmiljö* ska utgöra ett eget verksamhetsområde. Istället föreslås det integreras under *5.2 Bildkonst, form och design*.

Region Skånes frågor:

Hur ser ni på de fem utvecklingsområdenas fokus och inriktning? Är det något perspektiv som saknas?

Utvecklingsområdena är relevanta och tydliga. Dock föreslås att rubrikerna under byter ordning så att *3.2 Konstnärligt skapande* kommer först som *3.1* och att *Delaktighet och Medskapande* kommer som *3.2*. Detta för att tydligt slå fast kulturens egenvärde.

Vilka utvecklingsinsatser är mest angelägna för er under planperioden? Hur ser ni att den regionala kulturplanen kan utgöra ett stöd i ert eget arbete?

Den kommande planperioden kommer Barn och ungas rätt till kultur att prioriteras, tillsammans med Delaktighet och medskapande, Kulturens kraft i samhällsbygget, samt Kulturens rum och platser. Den regionala kulturplanen kan tjäna som ett bra gemensamt underlag för dialog, och en utgångspunkt för fördjupande diskussioner och mera konkreta planer. Såväl för kommunen som i samarbete med flera skånska kommuner.

Samverkan är viktig i genomförandet av kulturplanen. Har ni förslag på förändring av formerna för er dialog med Region Skåne under nästa planperiod?

Det finns behov av att dels kommunernas kulturpolitiker träffar varandra och regionens motsvarigheter, och att även tjänstepersonerna träffas för kunskapsutbyte och kollegialt stöd. Det är viktigt att mötesplatserna sker i dialogform och att det finns gott om tid för erfarenhetsutbyte. Vidare bör mötesplatserna i högre grad utgå ifrån kommunernas behov och önskemål för att bidra till samverkan. Mot bakgrund av att den regionala kulturplanen visar på en breddning av samarbetsytor borde även mötesplatser där olika sektorer lär av varandra arrangeras, inte minst Gestaltad livsmiljö är ett lämpligt tema. Vidare har den statliga nivån inte deltagit i dialog med den kommunala nivån i någon högre grad sedan kultursamverkansmodellen genomfördes, vilket är en förlust. Dialogen behöver fördjupas och kvalitetssäkras för att i samverkan utarbeta en långsiktig utvecklingsstrategi.

Ordförande

.....
Frida Trollmyr (S)
.....

Kulturdirektör

.....
Pernilla Conde Hellman
.....

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden]